

POUCZENIE
O UPRAWNIENIACH TYMCZASOWO ARESZTOWANEGO W POSTĘPOWANIU
KARNYM

Tymczasowo aresztowanemu przysługują wymienione poniżej uprawnienia:

1. Prawo do składania wyjaśnień, odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania, bez konieczności podania przyczyn odmowy (art. 175 § 1)¹⁾.

2. Prawo do korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy. Jeżeli tymczasowo aresztowany wykaże, że nie stać go na obrońcę, sąd może wyznaczyć obrońcę z urzędu (art. 78 § 1). Na żądanie tymczasowo aresztowanego, który nie ma obrońcy, i bez względu na jego sytuację majątkową, sąd wyznacza obrońcę z urzędu do udziału w posiedzeniu sądu dotyczącym przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania oraz rozpoznania zażalenia na zastosowanie lub przedłużenie stosowania tego środka (art. 249 § 5). W wypadku skazania lub warunkowego umorzenia postępowania karnego tymczasowo aresztowany może zostać obciążony kosztami obrony z urzędu (art. 627, art. 629).

3. Jeżeli tymczasowo aresztowany nie zna wystarczająco języka polskiego – prawo do korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza (art. 72 § 1).

4. Prawo do zawiadomienia osoby najbliższej lub innej wskazanej osoby, jak również pracodawcy, szkoły, uczelni, dowódcy oraz osoby zarządzającej przedsiębiorstwem zatrzymanego albo przedsiębiorstwem, za które jest on odpowiedzialny, o aresztowaniu (art. 261 § 1, 2 i 3). O zastosowaniu tymczasowego aresztowania sąd zawiadamia organ prowadzący przeciwko aresztowanemu postępowanie w innej sprawie, o ile o nim wie (art. 261 § 2a).

5. Jeżeli tymczasowo aresztowany nie jest obywatelem polskim – prawo do kontaktu z urzędem konsularnym lub z przedstawicielstwem dyplomatycznym państwa, którego jest obywatelem (art. 612 § 1). Jeżeli przewiduje to umowa konsularna między Polską a państwem, którego tymczasowo aresztowany jest obywatelem, właściwy urząd konsularny lub przedstawicielstwo dyplomatyczne zostaną poinformowane o aresztowaniu również bez jego prośby.

6. Prawo do informacji o treści zarzutów, ich uzupełnieniu i zmianach oraz kwalifikacji prawnej zarzucanego przestępstwa (art. 313 § 1, art. 314, art. 325a § 2 i art. 325g § 2).

7. Prawo do przeglądania akt w części zawierającej dowody wskazane we wniosku o zastosowanie albo przedłużenie tymczasowego aresztowania (art. 156 § 5a), z wyłączeniem zeznań niektórych świadków (art. 250 § 2b).

8. Prawo do wniesienia do sądu zażalenia na tymczasowe aresztowanie w terminie 7 dni od dnia otrzymania odpisu postanowienia o zastosowaniu lub przedłużeniu tymczasowego aresztowania (art. 252).

9. Prawo do złożenia wniosku o uchylenie lub zmianę tymczasowego aresztowania na inny środek zapobiegawczy, niełączący się z pozbawieniem wolności. Środkiem takim może być dozór Policji lub dozór przełożonego wojskowego, poręczenie majątkowe lub osobiste, zakaz opuszczania kraju, obowiązek opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, zawieszenie w czynnościach służbowych lub w wykonywaniu zawodu, powstrzymanie się od określonej działalności lub od prowadzenia pojazdów. Wniosek zostanie rozstrzygnięty w ciągu 3 dni przez prokuratora lub sąd. Na postanowienie prokuratora lub sądu tymczasowo aresztowany może złożyć zażalenie tylko wtedy, gdy wniosek został złożony po

¹⁾ Jeżeli nie wskazano innej podstawy prawnej, przepisy w nawiasach oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1749 z późn. zm.).

upływie co najmniej 3 miesięcy od dnia wydania poprzedniego postanowienia w przedmiocie środka zapobiegawczego (art. 254 § 1 i 2).

10. Prawo do zapewnienia niezbędnej pomocy medycznej.